

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1915"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: A tej.

Forrás:

Világ

Bp.

1915 X.23

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

rult.

A tej Tejuttalványok — A tejszínhab betiltása

A főváros népélelmezési bizottsága délutáni ülésén elhatározta, hogy rátér a tejuttalvány rendszerre, mert ez a mód mutatkozik a legalkalmasabbnak arra, hogy a gyerekeket és a betegeket tejhez juttassuk. A tejuttalvány a tulajdonosának előjogot biztosít arra, hogy tejet szolgáltassanak ki. Két esztendőig korrig egy liter; 2—10 esztendőig korrig félliter és a nehéz betegek egy liter tejet kapnának a tejuttalvány ellenében. Ezenkívül kontingentálni fogják azt a tejkonzumot, amelyet a kávéházak fölhasználhatnak és el fogják tiltani a tejszínhab kiszolgáltatását. Rövidre fogja ez az, amit ma délutáni ülésén a népélelmezési bizottság elhatározott. Az ülés részleteiről való tudósításunk ez:

Dr. Bárczy István polgármester, elnök, azzal a javaslattal járult a bizottság elé, hogy a bizottság tagjait az élelmezés különböző ágai szerint felosszák.

Öt ilyen csoport alakítását bozta javaslatba. Az első csoport a gabona, liszt, kenyér és hűvelyesek ügyében intézkednék. Tagjai: dr. Vázsonyi Vilmos és dr. Glückstahl Samu; a második csoport a hus, sertés, zsír és hal ügyeinek vitelére alakult tagjai: Horváth A. János és dr. Springer Ferenc; a harmadik csoportba tartozik a tej, vaj, tojás, tagjai: Székely Ferenc és dr. Stern József; a negyedik, a rizs, krumpli és zöldség ügyeit intézi és tagjai: Glück Frigyes és dr. Plattu György; végül az ötödik csoport, amelybe a tüzelő, világító és egyéb háztartási cikkek tartoznak. Ehrlich G. Gusztáv és dr. Németh Imre tagokból alakul. A bizottság az előterjesztéshez egyhangulag hozzájárult.

Folkusházy Lajos tanácsos ismertette ezután az ügyosztálynak a tejkérdés ügyében készített jelentését. A tervezet szerint a kiadandó tejuttalvány alapján azon a helyen, vagy abban a körzetben, ahol az illető lakik, mindenki kell, hogy tejet kapjon legalább abban az időben, mikor a háztartások tejszükségletét fedezni szokták. Bemutatták a tejuttalvány, illetőleg a tejigazolvány mintáját. Az igazolvány egy hónapra szólna, névre állítanák ki és kiadnák két éven aluli, kettő és tíz év közötti gyermekekre és igazolt betegekre. Egyes gyermekekre két éven alul egy liter, kettő és tíz év közötti félliter, súlyos betegekre pedig egy liter tej jutna naponként. Az ily módon elvon tejmennyiség hozzávetőlegesen számítva, körülbelül 100.000 liternek felel meg. Budapestre naponta 180.000—190.000 liter tej érkezik. Ha ebből levonjuk a fenti mennyiséget és a kórházak részére még szükséges napi 30.000 liter tejet, akkor 40—50.000 liter tej az, ami a szabad forgalom számára fennmarad.

Vázsonyi Vilmos szerint a tejszín megszüntetésében mindenki egyet ért. De a tejszín készítésének eltiltása nem elegendő, hanem legalább Budapesten egyszersmind a vajkészítést is el kell tiltani, mert különben csak a tejszín eltiltása a nyereendő tejmennyiség szempontjából nem jelent semmit. A kormányzatnak kellene ebben a kérdésben a főváros segítségére sietni és bizonyos rayonban, legalább a vasutvonalak mentén, hasonló tiltalmat statuálni. Ami már most a tejkérdést illeti, az a nézete, hogy a tejellátás körül azt a szisztémát kell alkalmazni, amely leggyorsabban léptethető életbe. A kiindulási pont az, kell, hogy legyen, hogy a gyermekes családoknak és betegeknek bizonyos elővételi jogot biztosítsanak. Nem olyan tejkártyákat kell életbeléptetni, amelyek hasonlatosak a lisztjegyekhez, mert a tej dolgában nem vagyunk szuverén urai a helyzetnek. Nem rendelkezünk az egész kvantummal, de még annyi

sincsen, hogy mindenki részére biztosítsunk tejet. az elővételi jogot korlátozni akarták a reggel bizonyos órájára. Az ügyosztály által ajánlott rendszer azonban tullepi ezeket a kereteket. Azt kell megcsinálni, hogy mindenki, akinek tejigazolványa van, a reggel bizonyos órájig odamenjen, ahová eddig ment és ott tejet kapjon.

Dr. Glücksthal Samu: A tanácsos javaslatát nem fogadhatja el, de a Vázsonyiét sem, mert az is fölösleges kellemetlenséget okoz azoknak, kik véletlenül csak reggel nyolc óra után vásárolhatnak tejet. Ugy képzeli, hogy mindenki a saját-maga által választott helyen jelentkezik az igazolvánnyal. Az illető kereskedő összegyűjti a szelvényeket, kiszolgáltatja azokat a központnak s akkor tudni fogja, mennyi tejet kell rezerválnia. A kávéházak tejfogyasztásának korlátozását helycsii.

Dr. Bárczy István polgármester szerint abban nincs eltérés, hogy az intenció a gyermekek és betegek tejjel való ellátásának a biztosítása.

nek a célnak az elérésére azonban a legrosszabb a középut, és vagy a legliberálisabb, vagy pedig a legszigorúbb módhoz kell folyamodni. Az egyik az összes tejmennyiségek lefoglalása, a másik, amelyik az adott viszonyokhoz alkalmazkodik és gyorsan megcsinálható. Ő soha sem gondolt napi tejuttalványok életbeléptetésére, hanem arra, hogy az, akinek panaszja van, igazolványt kapjon tej beszerzésére, amelynek alapján bizonyos elővételi jog illeti meg. Vagyis csak azokkal kell foglalkozni, akik ma nincsenek megelégedve.

Serbán János miniszteri tanácsos helyesli az igazolványos rendszert, mert a kérdést gyorsan csak így lehet megoldani. Szimpatizál a központosítással is, mert így biztosítottak látja a gyermekek és betegek tejjel való ellátását. Különben a tejellátás nem speciális fővárosi baj, hanem országos jelenség, amely az ország összes városaiban tapasztalható.

bizottság az igazolványos rendszer mellett döntött és magáévá tette Vázsonyinak, illetve Glücksthalnak azt az indítványát, hogy az igazolványok csak elővételi jogot biztosítsanak s egyébként nem korlátozzák a tejárusítást.

A tejszin eltállításának kérdésével kapcsolatban Scrbán János, aki egyébként osztotta Vázsonyi agyályait, felvetette azt a kérdést, mi történik majd a defekt tejjel. Ennek az elhasználása szempontjából nem tiltaná el egészen a tejszin készítését.

Bády Tivadar dr. alpolgármester és Folksházy Lajos tanácsos felvilágosították a bizottságot, hogy a főváros az ilyen tejet átveszi és abból vajat készített és azt a közönség rendelkezésére bocsátja.

A kávéházak tejellátásának kérdésénél Vázsonyi Vilmos dr. azt javasolta, hogy vagy kontingentálják a kávéházak tejszükségletét a mai mértéknek megfelelően, vagy szorítsák rá a nagykereskedőket, hogy a kávésoknak ne a fogyasztási áron adják a tejet, mert elvégre is a kávé is csak közvetítő és nem fogyasztó.

Székelty Ferenc emellett van, hogy szükség nélkül egy nagy és virágzó ipart ne bolygassanak meg és ne szorítsák meg indokolatlanul a fogyasztást. Össze kellene hívni a kávésokat és cukrászokat és velük meg kellene állapodni.

A bizottság elfogadta Bárczynak azt a közvetítő indítványát, hogy a kávéházakban kontingentálják a fogyasztást, a kávémérésekben pedig miután ezek vizsantelárusítást folytatnak, az árakat szállítsák le. — Az ügyosztálynak a kávéházak tejlvonására vonatkozó javaslatát a bizottság elfogadta.

Dr. Bárczy István polgármester ezután még szólt arról, hogy a tejmizériák közé tartozik a most különösen lábrakapott tejhamisítás is. Ennek egyik oka, az ellenőrzés nem olyan hatályos, mint amilyennek lennie kellene. E tekintetben is vannak bizonyos tervei és azt javasolja,

kérjék fel az ügyosztályt, hogy a tejhamisítás hatályos ellenőrzésére és a hamisítások megtorlására sürgős javaslatot tegyen. A bizottság ezt az indítványt helyeselte és magáévá tette.

Dr. Márkus Jenő tanácsos tett még jelentést a burgonyaszükséglet biztosításáról. A készletre szánt hatszáz vagonból a lefolyt nyolc nap alatt háromszázhuszonkét vaggont biztosított az ügyosztály. A burgonyakereskedelem lanyhasága következtében azonban a közönség burgonyaszükségletét nagyobb mértékben kell biztosítani. Ez azonban csak úgy lesz lehetséges, ha a kormány a főváros részére 2000—2500 vagon burgonyát rekvirál. Ilyen értelmű javaslatot is tett a bizottságnak.

A tanácsos előterjesztése után Szabó Ferenc vásárigazgató tett még néhány javaslatot a burgonyabeszerezés dolgában, amelyek közül a fontosabbak a következők: A főváros eszközölje ki a kormánytól, hogy az ország egyes nagyobb burgonyatermő területeinek termésköltségét bizonyos ideig a székesfőváros részére tartásuk fenn; utasítsa a zöldségelárusító-üzemet, hogy a tél beállta előtt legalább 800—1000 vagon burgonyát szerezzen be s a beszerzést a fejeskáposztára is terjessze ki. Dr. Platthy György hozzájárul Márkus javaslatához, de azt kívánja, hogy a vasuti kocsik felhasználása tekintetében szigorú ellenőrzést gyakoroljanak. A bizottság az összes indítványokat elfogadta.

Dr. Vázsonyi Vilmos kérelmére a bizottság legközelebbi — pénteki — ülésének napirendjére a rizs és bab értékesítésére vonatkozó jelentéseket tüzték ki. Ezenkívül a marha-belsőrészek fogyasztásának kérdését is tárgyalás alá fogják venni.

Az ülés negyedkilencor véget ért.